

PATVIRTINTA

Kalvarijos sav. Sangrūdų pagrindinės mokyklos
direktorius 2023 m. rugsėjo 1 d.
įsakymu Nr. V1-9

KALVARIJOS SAV. SANGRŪDOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO APSKAITOS TVARKOS APRAŠAS

I. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO PIRMINIS PRIPAŽINIMAS

1. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto apibrėžimą ir visus jo pripažinimo kriterijus, pateiktus 12-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte (toliau – VSAFAS) „Ilgalaikis materialusis turtas“.

2. Minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę (įsigijimo ar pasigaminimo savikainą) (toliau – įsigijimo savikaina), nuo kurios turtas pripažįstamas ilgalaikiu materialiuoju turtu, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Prie ilgalaikio materialiojo turto nepriklausomai nuo vertės priskiriami: nekilnojamasis turtas, kilnojamosios kultūros vertybės, transporto priemonės, kitos vertybės (pvz., dirbiniai iš brangiųjų metalų) ir šaunamieji ginklai (išskyrus vienkartinio naudojimo).

II. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO REGISTRŲ DUOMENYS

3. Pirminio pripažinimo metu (įsigijus, nemokamai gavus ir pan.) ilgalaikis materialusis turtas buhalterinėje apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina (1 priedas, 2.1-2.2 operacijos). Duomenys apie ilgalaikį materialųjį turtą įrašomi į ilgalaikio materialiojo turto kortelę ir ilgalaikio materialiojo turto vienetui suteikiamas inventoriaus numeris.

4. Ilgalaikio materialiojo turto kortelėje turi būti kaupiami šie duomenys apie turtą:

4.1. viešojo sektoriaus subjekto pavadinimas ir adresas;

4.2. turto įsigijimo data;

4.3. inventoriaus numeris;

4.4. turto pavadinimas,

4.5. turto grupė;

4.6. mato vienetas (vienetas ar komplektas);

4.7. komplekto sudėtis (jei duomenų kortelė sukurta komplektui);

4.8. jeigu yra, serijos numeris;

4.9. įsigijimo dokumento numeris;

4.10. įsigijimo būdas (pirktas, pasigamintas, nemokamai gautas, įsigytas pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį ir kt.);

4.11. įsigijimo savikaina;

4.12. ilgalaikio materialiojo turto perleidimo, iškomplektavimo ar nurašymo pagrindas.

5. Ilgalaikio materialiojo turto kortelėje ar kituose apskaitos registruose rekomenduojama kaupti šiuos ir kitus papildomus duomenis:

5.1. gamintojas;

5.2. tiekėjas (davėjas);

5.3. numatomas naudingo tarnavimo laikas;

5.4. metai, kuriais paskutinį kartą bus apskaičiuotas nusidėvėjimas;

5.5. likvidacinė vertė;

5.6. sukaupta nusidėvėjimo suma;

5.7. naudojimo veikloje pradžios data ir ilgalaikio materialiojo turto perdavimo naudoti akto numeris;

5.8. eksploatavimo vieta;

5.9. įsigijimo savikainos padidėjimas dėl ilgalaikio materialiojo turto esminio pagerinimo;

5.10. esminio pagerinimo data;

- 5.11. materialiai atsakingas (atsakingas) asmuo;
- 5.12. paskutinė tikrosios vertės nustatymo data (tam turtui, kuris vertinamas tikrąja verte);
- 5.13. tikrosios vertės nustatymo pagrindas (draudimo polisas, registrų centro pažyma, įstaigos komisijos sprendimas ar pan.);
- 5.14. disponavimo turtu būdas:
 - 5.14.1. valdomas, naudojamas ir disponuojamas patikėjimo teise;
 - 5.14.2. išnuomotas;
 - 5.14.3. atiduotas panaudai;
 - 5.14.4. atiduotas pasaugai;
 - 5.14.5. naudojamas jungtinėje (partnerystės) veikloje;
 - 5.14.6. nuomojamas;
 - 5.14.7. naudojamas pagal nuomos sutartį.
- 6. Ilgalaikio materialiojo turto inventoriaus numeris neturi būti keičiamas per visą ilgalaikio materialiojo turto buvimo VSS laiką. Inventoriaus numerį galima pakeisti tik tais atvejais, kai nustatoma, kad ilgalaikis materialusis turtas buvo sunumeruotas klaidingai.
- 7. Nuomojamą, gautą pagal panaudos, pasaugos sutartis turtą VSS registruoja nebalansinėse sąskaitose pagal turto savininko ar turtą patikėjimo teise valdančio subjekto šiam turtui priskirtus inventoriaus numerius.
- 8. Registruojant apskaitoje ilgalaikį materialųjį turtą *ir visus su juo susijusius ūkinius įvykius ir ūkines operacijas, nurodomi ir pasirinkti detalizavimo požymiai arba sąskaitų plano sąskaitos:*
 - 8.1. valstybės funkcija;
 - 8.2. programa, kuriai vykdyti įsigytas ilgalaikis materialusis turtas;
 - 8.3. lėšų, iš kurių įsigytas (sukurtas) ilgalaikis materialusis turtas, šaltinis;
 - 8.4. valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnis;
 - 8.5. kitas viešojo sektoriaus subjektas, jei jis įsigyja nematerialųjį turtą ar šis turtas jam perleidžiamas (konsolidavimo požymis).

III. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO ĮSIGIJIMO SAVIKAINA

- 9. Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą sudaro pirkimo kaina, įskaitant importo ir kitus negražintinus mokesčius (tarp jų ir pridėtinės vertės mokestį, jei jis negražinamas (netraukiamas į atskaitą), atėmus prekybos nuolaidas, jei dėl to įsigijimo savikaina netampa reikšmingai mažesnė už turto rinkos vertę. Į turto įsigijimo savikainą įtraukiamos ir visos išlaidos, tiesiogiai priskirtinos prie ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ir susijusios su turto paruošimu naudoti iki jo naudojimo pradžios.
- 10. Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainos tiesiogiai priskirtinų išlaidų pavyzdžiai pateikti 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“.
- 11. Bibliotekų fondo vieneto įsigijimo savikainą sudaro atskirų dokumentų, įsigytų per ataskaitinį laikotarpį ir priskirtų prie konkretaus bibliotekų fondų vieneto, įsigijimo savikainų suma.
- 12. Muziejaus fondo vieneto įsigijimo savikainą sudaro prie fondo priskirtų muziejinių vertybių tikrųjų verčių suma.
- 13. Į ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą neįtraukiamos, o nurašomos į sąnaudas tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padarytos:
 - 13.1. išlaidos, padaromos nuo tada, kai ilgalaikis materialusis turtas tampa tokios būklės, kad galima pradėti jį naudoti, išskyrus esminio turto pagerinimo išlaidas;
 - 13.2. išlaidos, kurios nėra būtinos norint paruošti ilgalaikį materialųjį turtą numatomam naudojimui;
 - 13.3. išlaidos, padarytos ilgalaikio materialiojo turto naudojimo pradžioje, prieš jam pasiekiant planuotą pajėgumą;
 - 13.4. viešųjų pirkimų organizavimo išlaidos;
 - 13.5. palūkanos ir kitos skolinimosi išlaidos, tokios kaip paskolos sutarties administravimo mokestis ir pan.;

13.6. administracinės ir kitos bendrosios pridėtinės išlaidos, išskyrus atvejus, kai jos gali būti tiesiogiai susiejamos su ilgalaikio materialiojo turto įsigijimu ar paruošimu naudoti.

14. Turto, kuris įsigijamas išsimokėtinai per ilgesnį nei 12 mėnesių laikotarpį ir sutartyje nurodytos palūkanos reikšmingai skiriasi nuo rinkos palūkanų normos arba palūkanos nėra nurodytos, įsigijimo savikaina apskaičiuojama diskontuojant visą sutartyje nurodytą sumą iki dabartinės vertės, taikant apskaičiuotų palūkanų ar kitą pagrįstą palūkanų normą sutarties sudarymo metu. Mokėtinos sumos dabartinės vertės ir sutartyje nurodytos už turimą mokėtinos sumos skirtumas jo apskaičiavimo metu į ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą netraukiamas, o pripažįstamas palūkanų sąnaudomis per sutartyje nustatytą išsimokėjimo laikotarpį. Turto įsigijimo savikaina lygi mokėtinos sumos (finansinio įsipareigojimo) amortizuotai savikainai (1 priedas, 2.8 operacija).

IV. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO REGISTRAVIMAS

IV.1. Bendrosios nuostatos

15. Ilgalaikis materialusis turtas registruojamas sąskaitų plano ilgalaikio materialiojo turto 12XXXXX „Ilgalaikis materialusis turtas“ sąskaitose.

16. VSS įsigytas naujas turtas su tikslu perduoti neatlygintinai registruojamas ilgalaikio materialiojo turto klasės sąskaitose, kaip ir įsigytas naudoti savo įstaigos veikloje.

17. VSS ilgalaikis materialusis turtas registruojamas ir apskaita tvarkoma pagal turto vienetus.

18. Ilgalaikio materialiojo turto vienetu pripažįstamas visiškai užbaigtas įrenginys su visais jo įtaisais ir priklausiniais arba pavienis atskiros konstrukcijos daiktas, arba atskiras komplektas sujungtų daiktų, sudarančių visumą ir drauge atliekančių tam tikras funkcijas, jei jo įsigijimo ar pasigaminimo savikaina yra ne mažesnė nei Vyriausybės nustatyta minimali turto vertė (įsigijimo savikaina).

19. Jei ilgalaikio materialiojo turto sudedamosios dalies naudingo tarnavimo laikas reikšmingai skiriasi nuo šio turto naudingo tarnavimo laiko, tokia sudedamoji dalis apskaitoje gali būti registruojama kaip atskiras turto vienetas nusidėvėjimo skaičiavimo tikslais, jei jos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina gali būti patikimai įvertinta ir yra didesnė, nei Vyriausybės nustatyta minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė (įsigijimo ar pasigaminimo savikaina).

20. Jei keli panašių savybių ir vienodo tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto vienetai negali funkcionuoti vieni be kitų, jie apskaitoje gali būti sujungti ir registruojami kaip vienas ilgalaikio turto vienetas, net jeigu kiekvieno jų įsigijimo savikaina yra mažesnė nei Vyriausybės nustatyta minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė, tačiau jų visų bendra įsigijimo savikaina viršija minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę (pavyzdžiui, galėtų būti išvardinta, kad vieną ilgalaikio materialiojo turto vieneta sudaro kompiuteris, sisteminis blokas, klaviatūra, pelė ir pan.). Tokio ilgalaikio materialiojo turto vieneto sudėtinės dalys turi turėti tą patį inventoriaus numerį, o duomenų kortelėje turi būti nurodyta, iš kokių dalių turto vienetas sudarytas.

21. VSS gali ilgalaikio materialiojo turto vieneta suskirstyti į kelis atskirus turto vienetus pagal savo poreikį. Registrų centre pateikta informacija apie turto vienetus nebūtinai turi atitikti apskaitoje pateikiamą informaciją. Apskaitoje susiejimas su Registrų centro teikiama informacija gali būti tiesioginis, kai turto vieneto registravimas apskaitoje sutampa su turto vieneto registravimu valstybės turto registre (kadastre, sąraše, sąvade), ir netiesioginis, kai viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje yra užregistruoti keli ilgalaikio materialiojo turto vienetai, kurie valstybės turto registruose yra užregistruoti kaip vienas objektas, tačiau apskaitoje jiems priskiriamas požymis, nusakantis valstybės turto registro suteiktą numerį ir atvirkščiai.

22. Sprendžiant, ar apskaitoje registruoti vieną IMT vieneta ar kelis turto vienetus turėtų būti atsižvelgiama į sudedamųjų turto dalių atliekamas funkcijas, naudingo tarnavimo laiką, ar turto dalių naudojimo intensyvumas yra panašus ir į kitus veiksnius.

23. Jei VSS apskaitoje keli ilgalaikio materialiojo turto vienetai buvo sukomplektuoti ir užregistruotas vienas turto vienetas, kurio apskaitai buvo taikomas tas pats metodas (įsigijimo savikainos ar tikrosios vertės metodas), vienam iš šių turto vienetų pradėjus taikyti kitą metodą,

apskaitoje registruojami atskiri turto vienetai: pildomos atskiros turto kortelės, nurodant kiekvieno turto vieneto atskiras vertes.

24. Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas už užsienio valiutą, apskaitoje registruojamas eurais pagal euro ir užsienio valiutos santykį, apskaičiuotą Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo nustatyta tvarka ir vadovaujantis 21-ujo VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“ nuostatomis.

25. VSS, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas, apmokestinamai veiklai vykdyti įsigytą ilgalaikį materialųjį turtą įtraukia į apskaitą be pridėtinės vertės mokesčio, o pridėtinės vertės mokestis įtraukiamas į atskaitą (1 priedas, 2.5 operacija).

26. Pradedant ilgalaikį materialųjį turtą naudoti veikloje, parengiamas ilgalaikio turto perdavimo naudoti veikloje aktas 2 egzemplioriais (3 priedas). Ilgalaikio turto perdavimo naudoti veikloje akto duomenys įrašomi ilgalaikio materialiojo turto vieneto kortelėje.

27. Nemokamai (neatlygintinai) gautas ilgalaikis materialusis turtas registruojamas pagal turto perdavimo-priėmimo aktą:

27.1. jei turtas gautas iš ne viešojo sektoriaus subjekto – tikrąja verte pagal įsigijimo dienos būklę. Jei tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, toks turtas, registruojamas simboline vieno euro verte. Kartu ta pačia verte registruojamos gautos finansavimo sumos iš kitų šaltinių (1 priedas, 2.3 operacija);

27.2. jei turtas gautas iš kito VSS ir šiam turtui iki jo perdavimo dienos buvo taikytas įsigijimo savikainos metodas – turto perdavimo-priėmimo akte nurodyta įsigijimo savikaina, šio turto sukauptas nusidėvėjimas bei nuvertėjimas (jei yra) pagal ilgalaikio materialiojo turto perdavimo dienos būklę. Kartu registruojamos gautos finansavimo sumos, lygios ilgalaikio materialiojo turto balansinei vertei, pagal perdavimo-priėmimo akte nurodytą finansavimo šaltinį (1 priedas, 2.4 operacija);

27.3. jei turtas gautas iš kito viešojo sektoriaus subjekto ir šiam turtui iki jo perdavimo dienos buvo taikytas tikrosios vertės metodas – turto perdavimo priėmimo akte nurodyta įsigijimo savikaina, tikrosios vertės pokytis ir tikrosios vertės rezervas (jei yra) pagal ilgalaikio materialiojo turto perdavimo dienos būklę. Kartu registruojamos gautos finansavimo sumos, lygios ilgalaikio materialiojo turto balansinei vertei pagal perdavimo-priėmimo akte nurodytą finansavimo šaltinį (1 priedas, 2.6 operacija).

28. VSS, gaunantis turtą iš kito viešojo sektoriaus subjekto neatlygintinai (nemokamai), apskaitoje turi jį registruoti toje pačioje turto grupėje, kurioje šis turtas buvo registruotas turtą perdavusio subjekto buhalterinėje apskaitoje, ir tik po to, jei reikia, pergrupuoti.

29. Įsigijus ilgalaikį materialųjį turtą už simbolinį mokestį arba jei turtas gautas neatlygintinai (nemokamai), ilgalaikis materialusis turtas apskaitoje registruojama tikrąja verte, jei tikrąją vertę galima patikimai nustatyti. Faktiškai sumokėtos ar mokėtinos sumos ir tikrosios vertės įsigijimo dieną skirtumu registruojamas gautos finansavimo sumos iš kitų šaltinių verte, lygia ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės ir simbolinio atlygio skirtumui (1 priedas, 2.7 operacija). Jei tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, ilgalaikis materialusis turtas registruojamas simbolinio atlygio verte.

30. Jei rinkoje atitinkamu turtu neprekiuojama, viešojo sektoriaus subjektas gali nustatyti ilgalaikio materialiojo turto vertę:

30.1. simbolinio atlygio, kuria registruojamas neatlygintinai iš viešojo sektoriaus subjekto gautas turtas (pvz. gauta verte) verte;

30.2. simbolinio atlygio, kuria registruojamas neatlygintinai iš ne viešojo sektoriaus subjekto gautas turtas verte.

31. Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas pagal veiklos sutartis, atitinkančias 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nustatytus finansinės nuomos (lizingo) kriterijus, VSS apskaitoje registruojamas kaip nurodyta Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos apraše.

32. Gavus ilgalaikį materialųjį turtą pagal panaudos ar nuomos sutartį, jis registruojamas VSS (nuomininko ar panaudos gavėjo) nebalansinėse sąskaitose, nurodant kiekvieno ilgalaikio materialiojo turto vieneto inventoriaus numerį, nuomotoją ar panaudos davėją, sutarties Nr. ir perdavimo-priėmimo akte nurodytą įsigijimo savikainą (panaudos davėjo sutartyje nurodyta verte).

33. Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turą registruojami sąskaitoje 12102 „Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turą“ sąskaitoje. Gavus ilgalaikį materialųjį turą, išankstinių mokėjimų suma perkeliama į atitinkamos ilgalaikio materialiojo turto grupės įsigijimo savikainos sąskaitą (1 priedas, 2.1 operacija). 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 1 priede „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ ši suma rodoma eilutėje „Pergrupavimai“.

V. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO PAPERINIMO REMONTO IR ESMINIO PAGERINIMO DARBAI

34. Ilgalaikio materialiojo turto eksploatavimo išlaidos, jeigu jos nepriskiriamos prie pagamintų atsargų ar kito ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimo savikainos priskiriamos prie to ataskaitinio laikotarpio, kuriuo jos buvo padarytos, sąnaudų.

35. VSS atliekami ilgalaikio materialiojo turto statybos darbai priklausomai nuo tų darbų teikiamo rezultato skirstomi į:

35.1. esminio pagerinimo darbus;

35.2. paprastojo remonto ir kitus panašaus pobūdžio darbus.

36. Prie ilgalaikio materialiojo turto esminio pagerinimo darbų priskiriami ne tik statinio rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto darbai, bet ir prastojo remonto darbai, kurie skirti statiniui atnaujinti (modernizuoti):

36.1. statinio ar jo dalių apšiltinimas, statinio fasadų, stogo dangos ar apdailos keitimas, balkonų, lodžijų įstiklinimas, fasado elementų (langų, lauko durų, balkonų, lodžijų) pakeitimas;

36.2. viso statinio bendrųjų inžinerinių sistemų (vandentiekio, nuotekų šalinimo, šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo, dujų, elektros, nuotolinio ryšio (telekomunikacijų), gaisrinės saugos ir gaisro aptikimo, pranešimo apie jį ir gesinimo, dūmų, šiuokšlių šalinimo, žmonėms skirtų liftų, procesų valdymo, automatizavimo, signalizacijos ir kitos sistemos), užtikrinančių statinio (visų statinio patalpų) funkcionavimą ir tenkinančių jo naudotojų poreikius, įrengimas ar keitimas;

36.3. iš atsinaujinančių energijos šaltinių (saulės, vėjo ir pan.) gaunamos energijos įrangos įrengimas;

36.4. ir kiti panašaus pobūdžio darbai.

37. Kiti statybos darbai, kurie nelaikomi esminiu pagerinimu, priskiriami statinio remonto darbams ir jų išlaidos nurašomos į sąnaudas tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra padaromos.

38. Turto, išskyrus tikrosios vertės metodu vertinamo turto, esminio pagerinimo išlaidos apskaitoje registruojamos didinant atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą.

39. Jei ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo darbų verte buvo prailgintas naudingo tarnavimo laikas, šio turto likutinė vertė po esminio turto pagerinimo turi būti nudėvėta per iš naujo nustatytą naudingo tarnavimo laiką.

40. Nudėvėjimo skaičiavimas tikslinamas nuo kito mėnesio, kurį esminio turto pagerinimo darbai buvo baigti ir nustatytas naujas naudingo tarnavimo laikas, pirmos dienos.

41. Jei ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo ar remonto darbai pripažįstami esminiu ilgalaikio materialiojo turto pagerinimu, tik pagerina naudingąsias turto savybes, bet nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, rekonstravimo ar remonto darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir ji nudėvima per likusį ilgalaikio materialiojo turto vieneto naudingo tarnavimo laiką.

42. Remonto darbų pirkimo dokumentuose, sutartyje dėl remonto darbų atlikimo ir atliktų darbų aktuose VSS vadovo paskirtas už remonto darbus atsakingas darbuotojas turi nurodyti remonto tipą (atskirti esminį pagerinimą nuo paprastojo remonto) ir remontuojamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto inventoriaus numerį.

43. Remonto ir esminio pagerinimo apskaita tvarkoma vadovaujantis šiomis nuostatomis:

43.1. remonto išlaidos pagal gautas sąskaitas faktūras, atsargų nurašymo aktus, atliktų darbų aktus ir kitus pirminius apskaitos dokumentus priskiriamos einamojo mėnesio sąnaudoms. Jei sąskaitos faktūros negautos, tačiau žinoma atliktų darbų vertė pagal atliktų darbų aktą, registruojamos sukauptos sąnaudos (6 ir 8 klasės sąskaitose) (1 priedas, 2.9 operacija). Paprastojo remonto sąnaudos

registruojamos nurodant ilgalaikio materialiojo turto vieneto inventoriaus numerį. Atliekant remontą, informacija apie atliktą remontą pažymima ilgalaikio materialiojo turto vieneto duomenų kortelėje;

43.2. esminio pagerinimo darbai pagal gautas sąskaitas faktūras, atsargų nurašymo aktus ir kitus pirminius apskaitos dokumentus remonto ar statybų laikotarpiu kaupiami nebaigtos statybos ar esminio pagerinimo darbų sąskaitose pagal *ilgalaikio materialiojo turto vieneto inventoriaus numerį (išskyrus nebaigtą statybą)* iki ilgalaikio materialiojo turto vieneto atidavimo naudoti veikloje:

43.2.1. kapitalinio remonto išlaidos, užbaigus remonto darbus, priskiriamos konkrečiam ilgalaikio materialiojo turto vienetai, o statybos išlaidos, kai sukuriamas naujas turtas, užbaigus darbus, priskiriamos ilgalaikiam materialiajam turtui, sukuriant (naują arba papildant esamą) ilgalaikio materialiojo turto kortelę. (1 priedas, 2.10 operacija);

43.2.2. kilnojamųjų kultūros vertybių konservavimo ir restauravimo, bei nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkomųjų paveldosaugos ir tvarkomųjų statybos darbų išlaidos, vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatomis, pripažįstamos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padaromos;

43.2.3. atliktų žemės gerinimo darbų, tokių kaip žemės sklypo melioravimo darbai, akmenų rinkimas, šienavimas, ir panašios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padaromos;

43.2.4. kai VSS, siekdamas įgyvendinti viešąjį interesą, atlieka ilgalaikio materialiojo turto, kurio nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, esminio pagerinimo darbus, išlaidas šiems darbams atlikti pripažįsta sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padaromos;

43.2.5. ūkio būdu atliekamų kapitalinio remonto, rekonstravimo ir tų paprastojo remonto darbų, kurie skirti statiniui atnaujinti sąnaudų apskaita tvarkoma pagal kiekvieną objektą, detalizuojant sąnaudas pagal elementus: darbo užmokestis, atsargos (nurodant jų pavadinimus, kiekį, kainą, vertę), kt.;

43.2.6. rangos būdu atliekamų kapitalinio remonto, rekonstravimo ir remonto darbų, kurie skirti statiniui atnaujinti sąnaudų apskaita tvarkoma pagal kiekvieną objektą, jų nedetalizuojant.

44. Jei nekilnojamojo turto nuomotojas (panaudos davėjas) nekompensuoja nuomininko (panaudos gavėjo) padarytų esminio turto pagerinimo, siekiant pritaikyti turtą naudoti savo veikloje, išlaidų, įskaitant kapitalinio remonto, rekonstrukcijos ir paprastojo remonto, skirto statiniui atnaujinti modernizuoti, išlaidas, nuomininkas (panaudos gavėjas) registruoja:

44.1. jei atlikti esminio pagerinimo darbai yra tokie, dėl kurių nekilnojamojo turto kadastrė įrašyti statinių kadastro duomenys pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymą turi būti keičiami, jų verte registruoja finansavimo sąnaudas arba finansavimo sumų perdavimą, o nuomotojas ar panaudos davėjas registruoja turto vertės padidėjimą ir finansavimo gautas sumas (1 priedas, 2.12, 2.13 operacijos);

44.2. kitais atvejais, negu nustatyta 44.1 papunktyje, pvz., kai atlikti tam tikrų patalpų esminio pagerinimo darbai, kurie nepagerina viso pastato ar statinio funkcijų apimties arba reikšmingai nepailgina viso pastato ar statinio nustatyto naudingo tarnavimo laiko ir (arba) nepagerina jo naudingųjų savybių ir kurie būtini siekiant pritaikyti patalpas naudoti savo veikloje, tokių esminio pagerinimo darbų išlaidas registruoja kaip atskirą kito ilgalaikio materialiojo turto vieneta ir pripažįsta jas nusidėvėjimo sąnaudomis proporcingai per likusį nuomos (panaudos) laikotarpį (1 priedas, 2.14 operacija).

45. Jei esminio pagerinimo darbai atliekami atskirais etapais, sukauptos išlaidos turi būti priskiriamos remontuojamo ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainai tik užbaigus visus remonto darbus.

46. Rekonstravimo, remonto ir statybos darbams, atliekamiems ūkio būdu, priskiriamos šios išlaidos:

46.1. atsargos ir medžiagos (įskaitant ir montuotinus įrenginius);

46.2. darbuotojų darbo užmokesčio, valstybinio socialinio draudimo įmokų ir kitos su darbo užmokesčiu susijusios sąnaudos, jeigu jas patikimai galima nustatyti;

46.3. kitos sąnaudos, patirtos išskirtinai rekonstravimo, remonto ar statybos darbams atlikti (pvz., transportavimas, sertifikavimas, patikra ir pan.).

47. Rekonstravimo, remonto ir statybos darbams, atliekamiems rangos būdu, priskiriamos šios išlaidos:

47.1. rangovų (subrangovų) paslaugos ir jų sunaudotos medžiagos;

47.2. kitos išlaidos, patirtos išskirtinai remontui atlikti (pvz., transportavimas, sertifikavimas, patikra ir pan.).

48. Išsinuomoto ar pagal panaudos sutartis naudojamo turto paprasto remonto išlaidos:

48.1. pripažįstamos sąnaudomis tada, kai patiriamos (1 priedas, 2.9 operacija);

48.2. registruojamos gautinos sumos, kai paprastojo remonto išlaidas kompensuoja ilgalaikio materialiojo turto nuomotojas / panaudos davėjas (1 priedas, 2.11 operacija);

49. Jei ilgalaikio materialiojo turto remonto išlaidas kompensuoja draudimo įmonė ar kitas subjektas, tuomet, gavus sprendimą dėl patirtų išlaidų kompensavimo:

49.1. jeigu kompensuojama suma atitinka arba mažesnė už patirtas remonto išlaidas, mažinamos pripažintos remonto sąnaudos (1 priedas, 2.11 operacija);

49.2. jeigu kompensuojama suma viršija patirtas remonto išlaidas, patirta remonto išlaidų suma mažinamos pripažintos remonto sąnaudos, o suma, viršijanti patirtas sąnaudas pripažįstama ataskaitinio laikotarpio pajamomis.

VI. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO NUSIDĖVĖJIMAS

50. Ilgalaikis materialusis turtas gali būti riboto ir neriboto naudingo tarnavimo laiko. Ilgalaikio materialiojo turto, turinčio neribotą naudingo tarnavimo laiką, nusidėvėjimas neskaičiuojamas. Neriboto naudojimo laiko (žemė, kultūros vertybės, kitos vertybės), bibliotekų fondo, muziejų fondo ir atskirų knygų, jeigu jos priskiriamos ilgalaikiam materialiajam turtui nusidėvėjimas neskaičiuojamas.

51. Nusidėvėjimas taip pat neskaičiuojamas šio ilgalaikio materialiojo turto:

51.1. nebaigtos statybos;

51.2. naudojamo pagal nuomos ar panaudos sutartį;

51.3. nenaudojamo veikloje;

52. Nenaudojamu ilgalaikiu materialiuoju turtu laikomas pripažintas nereikalingu, netinkamu (negalimu) naudoti ir vykdant atitinkamas programas perduotinas valdyti, naudoti ir disponuoti kitoms VSS arba kitiems subjektams turtas. Jei ilgalaikis materialusis turtas nenaudojamas laikinai, *pavyzdžiui dėl remonto*, jis nelaikomas nenaudojamu veikloje ilgalaikiu materialiuoju turtu.

53. Atskiro ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos, kai ilgalaikio materialiojo turto vienetas pradedamas naudoti.

54. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas už visą mėnesį.

55. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas neskaičiuojamas nuo kito mėnesio 1 dienos, kai ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai jis perleidžiamas, nurašomas, kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to vieneto nuvertėjimas lygus jo likutinės vertės sumai arba ilgalaikis materialusis turtas nustoja būti naudojamas.

56. Atsižvelgdamas į ilgalaikio materialiojo turto tikrąją vertę jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje, VSS vadovo sudaryta komisija ar jo įgaliotas asmuo nustato ilgalaikio materialiojo turto likvidacinę vertę. Likvidacinę vertę rekomenduojama nustatyti bent jau ilgalaikiam materialiajam turtui, kuriam privaloma teisinė registracija.

57. Viešojo sektoriaus subjektas nustatydamas ilgalaikio materialiojo turto grupių nusidėvėjimo normatyvus turi atsižvelgti į:

57.1. Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalius ir maksimalius ekonominius normatyvus viešojo sektoriaus subjektams, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 10 d. nutarimu Nr. 564. Jeigu dėl ilgalaikio turto esminių pagerinimo darbų viešojo sektoriaus subjektas padidino ilgalaikio turto vertę, šio turto naudingo tarnavimo laikas gali būti ilgesnis negu Vyriausybės nustatyti minimalūs turto nusidėvėjimo normatyvai;

57.2. numatomą turto naudojimo trukmę ir turto naudojimo intensyvumą veikloje;

57.3. tipinį naudojant šį turtą gaunamų produktų gyvavimo ciklą ir informaciją apie panašaus turto, kurį naudojant atliekamos panašios funkcijos, naudingo tarnavimo laiką;

57.4. techninį, technologinį arba kitokį senėjimą;

57.5. išlaidų turto priežiūrai, reikalingų, kad šis turtas teiktų ekonominę naudą ateityje, lygį, taip pat viešojo sektoriaus subjekto gebėjimą ir ketinimą siekti šio lygio;

57.6. tai, ar turto naudingo tarnavimo laikas priklauso nuo kito šio viešojo sektoriaus subjekto naudojamo turto naudingo tarnavimo laiko;

57.7. kitus teisinius ar ekonominius veiksnius, kurie gali turėti poveikį ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikui, pvz., finansinės nuomos (lizingo) sutarties pabaigos terminą, jei šios sutarties pabaigoje nuosavybės teisė į turtą neperduodama arba jei viešojo sektoriaus subjektas neketina šio turto įsigyti (tokiu atveju, turtas nudėvimas per trumpesnę iš šių laikotarpių: sutartyje nustatytą finansinės nuomos (lizingo) laikotarpį arba turto naudingo tarnavimo laiką).

58. VSS (išskyrus savivaldybių kontroliuojamus viešojo sektoriaus subjektus) ilgalaikio materialiojo turto grupių nusidėvėjimo normatyvai turi būti suderinti su kontroliuojančiu viešojo sektoriaus subjektu. Ar reikia savivaldybių kontroliuojamiems viešojo sektoriaus subjektams derinti nusidėvėjimo normatyvus su savivaldybe, sprendžia savivaldybės administracija.

59. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo suma negali viršyti ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainos, atėmus likvidacinę vertę.

60. Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė turi būti peržiūrėti kiekvienų finansinių metų pabaigoje ir gali būti tikslinami gavus papildomos informacijos apie pasikeitusias vidaus ir išorės aplinkybes. Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė, pradedant nuo laikotarpio, kurį buvo patikslintas naudingo tarnavimo laikas arba likvidacinė vertė, turi būti nudėvėta per likusį (patikslintą) ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką (1 priedas, **Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.** operacija).

61. VSS vadovo sprendimu sudaryta komisija (inventorizacijos komisija) ar jo įgalioti asmenys inventorizuodami ilgalaikį materialųjį turtą, apžiūri kiekvieną turto vienetą ir jo dalis, įvertina, ar yra požymių, kad turtas gali būti nuvertėjęs, tikrina nenusidėvėjusio ir nenaudojamo VSS veikloje didelės likutinės vertės ilgalaikį materialųjį turtą, kurio naudingo tarnavimo laikas greitai baigsis, arba kito ilgalaikio materialiojo turto, jei taip nustatyta VSS vadovo sprendime būklę ir teikia savo pasiūlymus dėl ilgalaikio materialiojo turto tolesnio naudojimo.

62. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas registruojamas apskaitoje kiekvieną mėnesį pagal ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo žiniaraštį (4 priede pateiktas ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo žiniaraščio pavyzdys). Registruojant apskaitoje ilgalaikio turto nusidėvėjimo sumą, pajamomis pripažįstama nusidėvėjimo sumai proporcinga finansavimo sumų, gautų konkrečiam ilgalaikio materialiojo turto vienetui įsigyti dalis (1 priedas, 2.15 operacija).

63. Registruojant apskaitoje ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sumą, finansavimo sumos pajamomis nepripažįstamos tik tuo atveju, jei ilgalaikis materialusis turtas įsigytas iš VSS gautų pajamų (už turto nuomą, suteiktas paslaugas).

64. VSS pagrindinėje veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo suma pripažįstama pagrindinės veiklos sąnaudomis, o kitoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo suma (pavyzdžiui, nuomojamo turto, išskyrus turtą, kuris pagal panaudos sutartis atiduodamas subjektams valstybės ar savivaldybės funkcijoms atlikti) kitos veiklos sąnaudomis.

65. Jei ilgalaikis materialusis turtas nuvertėja (žr. VII skyrių), įsigijimo savikainos nusidėvėjimo suma nesikeičia. Nuvertėjimo suma nudėvima per likusį ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas. Registruojant nuvertėjusio ilgalaikio materialiojo turto, nusidėvėjimą, registruojamas ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo nusidėvėjimas ir mažinamos pripažintos finansavimo pajamos (1 priedas, 2.17 operacija).

VII. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO VERTĖS PASIKEITIMO IR NUVERTĖJIMO ĮVERTINIMAS IR APSKAITA

66. Kiekvienų finansinių metų pabaigoje atliekant metinę inventorizaciją, arba esant poreikiui, VSS vadovo sprendimu sudaryta komisija arba jo įgalioti asmenys (toliau – komisija) nustato, ar yra požymių, kad ilgalaikis materialusis turtas gali būti nuvertėjęs. Jei ilgalaikis materialusis turtas atitinka bent vieną iš vidinių ar išorinių 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“

nurodytų turto nuvertėjimo požymių, komisija turi įvertinti ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamąją vertę. Ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamoji vertė — ilgalaikio materialiojo turto grynoji realizavimo vertė arba jo naudojimo vertė, ta, kuri yra didesnė.

67. VSS galėtų nustatyti ir kitus turto nuvertėjimo požymius, kuriems atsiradus taip pat reikės nustatyti turto atsiperkamąją vertę. Turto nuvertėjimo požymiai turi būti tiesiogiai susiję su turto, kuriam yra taikomi šie požymiai, nuvertėjimu arba naudojimo apimties arba pobūdžio pasikeitimu.

68. Atsiperkamąją vertę apskaičiuoja VSS vadovo sprendimu sudaryta komisija arba jo įgalioti asmenys ir pateikia inventorizavimo aprašą, sutikrinimo žiniaraštį arba, jeigu reikia, kitus apskaitos registrus, pagal kuriuos, kai ilgalaikio materialiojo turto grynoji realizavimo vertė viršija likutinę vertę, registruojamas nuvertėjimas.

69. Skirtumas tarp ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės ir ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamosios vertės yra ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo suma.

70. Jeigu atsitikus tam tikriems įvykiams VSS dėl tam tikrų aplinkybių visiškai negali naudoti ilgalaikio materialiojo turto savo veikloje ir negali jo realizuoti, tokio ilgalaikio materialiojo turto balansinė vertė turi būti lygi nuliui, t. y. turi būti apskaičiuotas ir užregistruotas 100 proc. nuvertėjimas, lygus ilgalaikio materialiojo turto likutinei vertei. Nuvertėjimas turi būti apskaičiuotas ir užregistruotas tą ataskaitinį laikotarpį, kurio metu ilgalaikis materialusis turtas pripažintas netinkamu naudoti veikloje.

71. Duomenys apie ilgalaikį materialųjį turtą, kurio atsiperkamoji vertė mažesnė nei likutinė vertė, įtraukiami į nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažymą (5 priedas).

72. VSS vadovo patvirtinta nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažyma turi būti pateikta buhalterijai.

73. Remiantis pateikta nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažyma, apskaitoje registruojamas ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas ir pripažįstama ta pati finansavimo pajamų suma, jei ilgalaikis materialusis turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų (1 priedas, **Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.** operacija).

74. Jeigu ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo suma jau buvo užregistruota ankstesniais laikotarpiais, apskaitoje registruojamas tik nuvertėjimo skirtumas.

75. Nuvertėjimas yra nudėvimas per ilgalaikio materialiojo turto vieneto likusį naudingą tarnavimo laiką, mažinant pripažintas nusidėvėjimo sąnaudas ir finansavimo pajamas (1 priedas 2.17 operacija).

76. Ilgalaikio materialiojo turto apžiūros metu nustatoma, ar nėra požymių, kad anksčiau pripažintas nuostolis dėl ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo nebeegzistuoja ar sumažėjo. Jei tokių požymių yra, VSS turi perskaiciuoti ilgalaikio materialiojo turto vieneto atsiperkamąją vertę.

77. Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė gali būti didinama iki ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamosios vertės. Naujai apskaičiuota ilgalaikio materialiojo turto vertė negali būti didesnė nei likutinė vertė, kuri būtų buvusi nustatyta, jei ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažintos nuvertėjimo sąnaudos.

78. Remiantis VSS vadovo patvirtinta nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo panaikinimo pažyma (6 priedas), apskaitoje registruojamas ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo panaikinimas ir mažinamos pripažintos finansavimo pajamos (1 priedas, 2.18 operacija).

79. Žemės ir kultūros vertybių, kitų vertybių apskaitai taikomas tikrosios vertės metodas. Jeigu kultūros vertybės nėra pilnai apdraustos ir nėra duomenų jų rinkos vertei nustatyti kultūros vertybių tikroji vertė galėtų būti prilyginama įsigijimo savikainai.

80. VSS vadovo patvirtinta ilgalaikio materialiojo turto vertės pokyčio pažyma (7 priedas) pateikiama ir registruojama ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės pasikeitimo įrašai (1 priedas, **Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.** operacija).

81. Ilgalaikio materialiojo turto inventorizacija atliekama teisės aktų nustatyta tvarka. Inventorizacijos rezultatai registruojami buhalterinėje apskaitoje:

81.1. nustačius ilgalaikio materialiojo turto trūkumą:

81.1.1. jeigu nustatytas kaltas asmuo ir numatoma trūkumų sumas išieškoti, ilgalaikio materialiojo turto trūkumas priskiriamas prie išieškotinų sumų. Nustačius trūkumą, apskaitoje registruojama nurašomo ilgalaikio materialiojo turto vertė ir registruojamos išieškotinos (gautinos)

sumos (1 priedas, **Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.** operacija). Informacija apie prarastą turtą registruojama nebalansinėse sąskaitose;

81.1.2. jeigu kaltas asmuo nenustatytas ir trūkumų išieškoti neįmanoma, gavus dokumentus, iš teisėsaugos institucijų teisės aktų nustatyta tvarka registruojamas išieškotinos sumos nurašymas (1 priedas, 2.21 operacija);

81.2. nustačius ilgalaikio materialiojo turto perteklių – rastas neužpajamuotas ilgalaikis materialusis turtas užpajamuojamas 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nustatyta tvarka (1 priedas, 2.22 operacija).

VIII. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO PERLEIDIMAS

82. Ilgalaikio materialiojo turto perleidimu laikoma:

82.1. ilgalaikio materialiojo turto išnuomojimas;

82.2. ilgalaikio materialiojo turto perdavimas panaudai;

82.3. ilgalaikio materialiojo turto neatlygintinas perdavimas;

82.4. ilgalaikio materialiojo turto pardavimas (aukcionu arba be aukciono);

82.5. ilgalaikio materialiojo turto perdavimas jungtinės veiklos (partnerystės) administratoriui.

83. Visos su ilgalaikio materialiojo turto perleidimu susijusios operacijos turi būti registruojamos apskaitoje po to, kai buvo apskaičiuotas ir apskaitoje užregistruotas einamojo mėnesio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas (jeigu jis skaičiuojamas).

84. Jei perleidžiama dalis ilgalaikio materialiojo turto komplekto, VSS vadovo sprendimu sudaryta komisija jį iškomplektuoja. Sudedamosios dalys užpajamuojamos apskaitoje kaip atskiri turto vienetai – sukuriamos duomenų kortelės, o ilgalaikio materialiojo turto vienetais suteikiami inventoriaus numeriai.

85. Jeigu ilgalaikis materialusis turtas išnuomojamas, gavus nuomos sutarties kopiją ir turto perdavimo-priėmimo aktą, pakeičiamas ilgalaikio materialiojo turto vieneto naudojimo požymis (iš naudojamo į išnuomotą). Išnuomoto ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos priskiriamos kitos veiklos sąnaudoms (88XXXXX „Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos“ sąskaita), išskyrus turtą, kuris pagal nuomos sutartį atiduodamas subjektams valstybės ar savivaldybės funkcijoms atlikti, tokio turto sukauptos nusidėvėjimo sumos turėtų būti priskiriamos prie pagrindinės veiklos sąnaudų ir registruojamos sąskaitoje 8703 „Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos“. Perdavus ilgalaikį materialųjį turtą panaudai, pakeičiamas jo naudojimo požymis (iš naudojamo į perduotą panaudai). Panaudai atiduoto ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos priskiriamos kitos veiklos sąnaudoms (88XXXXX „Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudoms“), išskyrus turtą, kuris pagal panaudos sutartį atiduodamas subjektams valstybės ar savivaldybės funkcijoms atlikti, tokio turto sukauptos nusidėvėjimo sumos turėtų būti priskiriamos prie pagrindinės veiklos sąnaudų ir registruojamos sąskaitoje 8703 „Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos“.

86. Perduodant kitam VSS ilgalaikį materialųjį turtą, rengiamas turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo-Priėmimo aktas (2 priedas), kuriame nurodoma:

86.1. ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina;

86.2. ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimas arba sumažėjimas;

86.3. ilgalaikio materialiojo turto sukaupta nusidėvėjimo suma arba tikrosios vertės rezervo suma;

86.4. ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo suma;

86.5. ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė;

86.6. finansavimo šaltinis (-iai), iš kokių lėšų ilgalaikis materialusis turtas buvo įsigytas;

86.7. kita informacija.

87. Priėmus sprendimą nemokamai (neatlygintinai) perduoti ilgalaikį materialųjį turtą kitam subjektui, šį turtą perdavus, jis nurašomas iš apskaitos. Jei ilgalaikis materialusis turtas perduodamas kitam viešojo sektoriaus subjektui, finansavimo pajamos nepripažįstamos, o mažinamos gautos finansavimo sumos (registruojamos finansavimo sumos (perduotos) (1 priedas, **Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.** operacija). Jei ilgalaikis materialusis turtas perduodamas ne viešojo sektoriaus

subjektui, pripažįstamos finansavimo sąnaudos ir finansavimo pajamos, jei turtas įsigytas iš finansavimo sumų (1 priedas, **Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.** operacija). Jei perduodamas turtas įsigytas iš viešojo sektoriaus subjekto pajamų lėšų, nurašant perduotą turtą registruojamos finansavimo sąnaudos, nepriklausomai nuo to ar turtas perduodamas viešojo ar ne viešojo sektoriaus subjektui (1 priedas, 2.25 operacija).

88. Turtą pardavus, remiantis VSS pasirašyta ilgalaikio materialiojo turto pardavimo–pirkimo sutartimi, rengiama sąskaita faktūra, ir apskaitoje registruojamas kitos veiklos pelnas arba nuostolis iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo. Taip pat pripažįstamos finansavimo pajamos verte, lygia parduoto ilgalaikio materialiojo turto likutinei vertei, jei ilgalaikis materialusis turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų (1 priedas, **Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.** ir **Klaida! Nerastas nuorodos šaltinis.** operacijos).

IX. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO NAUDOJIMO VEIKLOJE NUTRAUKIMAS, PERGRUPAVIMAS IR NURAŠYMAS

89. Materialiai atsakingas (atsakingas) arba vadovo įgaliotas asmuo dėl nepataisomo ilgalaikio materialiojo turto gedimo, neatitikimo techniniams reikalavimams ir pan. informuoja VSS vadovo sprendimu sudarytą komisiją arba jo įgaliotus asmenis dėl ilgalaikio materialiojo turto vieneto apžiūrėjimo ir naudojimo tolesnėje veikloje. Komisija, apžiūrėjusi ilgalaikį materialųjį turtą, parengia ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo aktą (8 priedas) ir teikia siūlymus dėl tolesnio ilgalaikio materialiojo turto naudojimo.

90. Pasirašytas ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo aktas pateikiamas buhalterijai. Remiantis ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo aktu, ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas neskaičiuojamas nuo kito mėnesio 1 dienos, taip pat kai naudojamas ilgalaikis materialusis turtas perleidžiamas, nurašomas.

91. VSS veikloje nebenaudojamas ilgalaikio materialiojo turto vienetas, kurį priimtas sprendimas parduoti, perkeliama į atsargas, nurodant turto įsigijimo savikainą, sukauptas nusidėvėjimo ir nuvertėjimo sumas, sprendimo priėmimo dieną.

92. Ilgalaikis materialusis turtas teisės aktų nustatyta tvarka VSS vadovo sprendimu, sudarytai komisijai ar jo įgaliotiems asmenims pasiūlius gali būti nurašomas:

92.1. nustačius nurašytiną ilgalaikį materialųjį turtą;

92.2. atlikus metinę inventorizaciją.

93. Ilgalaikis materialusis turtas nurašomas, jei jis pripažintas netinkamu (negalimu naudoti) ir nebeatitinka ilgalaikio materialiojo turto požymių dėl vienos iš šių priežasčių:

93.1. jis fiziškai (visiškai prarado praktinę ir prekinę vertę) arba funkciškai (technologiskai) nusidėvėjo;

93.2. stichinės nelaimės;

93.3. gaisro;

93.4. trečiųjų asmenų veikos;

93.5. moralinio nusidėvėjimo;

93.6. negali būti panaudotas neišmontuotas arba neišardytas į dalis, mazgus arba detales;

93.7. nepataisomai sugedo arba buvo sugadintas (sudaužytas, sulaužytas, įgijęs kenksmingų savybių ir kita);

93.8. nekilnojamas turtas ar kiti nekilnojamieji daiktai pripažinti avariniais;

93.9. ekonomiškai netikslinga parduoti jį viešuose prekių aukcionuose, tai yra kai šio turto per kalendorinius metus valstybės arba savivaldybės įstaigoje, valstybės arba savivaldybės įmonėje susikaupė tiek mažai, kad laukiamos įplaukos, pardavus turtą viešuose prekių aukcionuose rinkos kainomis, būtų mažesnės už aukcionų organizavimo išlaidas;

93.10. neparduotas viešuose prekių aukcionuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir nėra daugiau kur jį panaudoti.

93.11. trukdo statyti naujus arba rekonstruoti esamus statinius arba teritorijas (išskyrus nekilnojamąsias kultūros vertybes) ir yra nustatyta tvarka suderintas naujos statybos arba rekonstravimo projektas;

93.12. dėl kitų priežasčių.

94. Visiškai nusidėvėjęs ilgalaikis materialusis turtas negali būti nurašytas, jei jis dar tinkamas naudoti veikloje.

95. VSS vadovo sprendimu sudaryta komisija ar jo įgalioti asmenys pildo pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti ilgalaikio turto nurašymo ir likvidavimo aktą (9 priedas). Jei nurašomas nekilnojamas turtas, turi būti parengiama tokio turto vieneto apžiūros pažyma (10 priedas).

96. Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti ilgalaikio turto nurašymo ir likvidavimo aktai pateikiami buhalterijai.

97. Sprendimus dėl ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo netinkamu naudoti VSS priima vadovas.

98. Sprendimus dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti ilgalaikio materialiojo turto nurašymo priima teisės aktuose nustatytos institucijos.

99. Gavus patvirtintą ilgalaikio turto nurašymo ir likvidavimo aktą, ilgalaikio materialiojo turto nurašymas registruojamas apskaitoje. Jeigu nurašomas iki tol veikloje naudojamas ilgalaikis materialusis turtas, prieš nurašant apskaičiuojamas ir užregistruojamas nusidėvėjimas už einamąjį mėnesį.

100. Nurašant, parduodant ilgalaikį materialųjį turtą, kuriam užregistruotas vertės pokytis, likusi tikrosios vertės pokyčių rezervo dalis yra perkeliama į einamųjų metų perviršio ar deficito sąskaitą (1 priedas, 2.28 operacija).

101. Nurašant ilgalaikį materialųjį turtą gali būti registruojama:

101.1. liekamosios medžiagos pagal *turto nurašymo akto liekamųjų medžiagų priedą* (9 priedas) ir sąnaudos turto likutine verte, atsiradusios išmontavus ilgalaikį materialųjį turtą.

101.2. jei ilgalaikis materialusis turtas sugadintas, prarastas dėl materialiai atsakingo ar kito asmens kaltės ir yra galimybė turto praradimo žalą išieškoti iš šio asmens, buhalterinėje apskaitoje registruojama išieškotina suma. Suėjus ieškinio senaties terminui, ieškotina gautina suma nurašoma (jei nebuvo pripažintas išieškotinos gautinos sumos nuvertėjimas, nurašant pripažįstamos nurašymo sąnaudos).

X. NEBALANSINĖ ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO APSKAITA

102. Nebalansinėse sąskaitose registruojama:

102.1. iš trečiųjų šalių priimtas saugoti ilgalaikis materialusis turtas;

102.2. prarastas ilgalaikis materialusis turtas. Informacija apie prarastą ilgalaikį materialųjį turtą turi būti kaupiama tol, kol nesueina ieškinio senaties terminas pagal Civilinį kodeksą;

102.3. panaudai gautas ilgalaikis materialusis turtas;

102.4. panaudai perduotas ilgalaikis materialusis turtas.

103. Turtas iš nebalansinių sąskaitų nurašomas:

103.1. prarastas ilgalaikis materialusis turtas – pasibaigus ieškinio senaties terminui arba atgavus už turtą išieškotą sumą;

103.2. konfiskuotas arba kitas nemokamai gautas ilgalaikis materialusis turtas pripažintas atliekomis iš apskaitos nurašomas pagal turto pripažinimo atliekomis aktą.

XI. VIDINIAI DOKUMENTAI

104. VSS naudojami (rengiami) šie su ilgalaikiu materialiuoju turtu susiję vidiniai dokumentai:

104.1. Valstybės turto, perduoto valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo-priėmimo aktas (2 priedas);

104.2. Ilgalaikio turto perdavimo naudoti veikloje aktas (3 priedas);

104.3. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo žiniaraštis (4 priedas);

104.4. Nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažyma (5 priedas);

104.5. Nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo panaikinimo pažyma (6 priedas);

- 104.6. Ilgalaikio materialiojo turto vertės pokyčio pažyma (7 priedas);
- 104.7. Ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo aktas (8 priedas);
- 104.8. Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo aktas (9 priedas);
- 104.9. Nereikalingų arba netinkamų (negalimų) naudoti nekilnojamojo turto ar nekilnojamųjų daiktų apžiūros pažyma (10 priedas);

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
1 priedas

Rekomenduojami įrašai ilgalaikio materialiojo turto registravimui buhalterinėje apskaitoje

Opera- cijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
2.1.	Registruojamas ilgalaikio materialiojo turto vienetas (įsigijimo savikaina)	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos arba 12102XX Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turą	Sąskaita faktūra, darbų atlikimo aktas
	Pateikus mokėjimo paraišką sumokėti už įsigyjamą ilgalaikį materialųjį turą, registruojamos gautinos finansavimo sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	Mokėjimo paraiška
	Kai už įsigyjamą ilgalaikį materialųjį turą valstybės išdas sumoka tiesiogiai tiekėjui:			Valstybės išdo mokėjimo pavedimo turinys
	Gavus informaciją apie atliktą mokėjimą tiekėjui, mažinama mokėtina suma ir registruojamos gautos finansavimo sumos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Kai už įsigyjamą ilgalaikį materialųjį turą VSS sumoka pats:			Banko išrašas
	Registruojamos gautos finansavimo sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Apmokėjus tiekėjui	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	Banko išrašas

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
2.2.	Registruojama ilgalaikio materialiojo turto vienetas įsigijimo savikaina, užbaigus statybos (esminio pagerinimo) darbus	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	121011X Nebaigtos statybos įsigijimo savikaina	Perdavimo-priėmimo aktas, darbų atlikimo aktas
2.3.	Registruojamas nemokamai gautas ilgalaikio materialiojo turto vienetas, kai turtas gautas iš ne viešojo sektoriaus subjekto	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	426XXX1 Finansavimo sumos iš kitų šaltinių (gautos)	Perdavimo-priėmimo aktas
2.4.	Registruojamas iš kito viešojo sektoriaus subjekto nemokamai gautas ilgalaikio materialiojo turto vienetas	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas 12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas 42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	Perdavimo-priėmimo aktas
2.5.	Registruojamas ilgalaikio materialiojo turto vienetas (įsigijimo savikaina), kai Viešojo sektoriaus subjektas yra PVM mokėtojas ir įsigytą turtą naudos PVM apmokestinamai veiklai vykdyti	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina 2291001 Gautinas pirkimo pridėtinės vertės mokestis	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	PVM sąskaita faktūra
2.6.	Registruojamas iš kito viešojo sektoriaus subjekto gautas nemokamai gautas ilgalaikio materialiojo turto vienetas, kuris apskaitomas tikrąja verte: a) Kai turto vertė didesnė	a) 12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina 12XXXX2 Ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimas arba sumažėjimas	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos) 321XXXX Tikrosios vertės rezervas	Perdavimo-priėmimo aktas

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	b) Kai tikroji vertė mažesnė	b) 12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas 42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
2.7.	Registruojamas ilgalaikis materialusis turtas įsigijimo savikaina, kai ilgalaikis materialusis turtas įsigytas už simbolinę sumą	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos 426XXX1 Finansavimo sumos iš kitų šaltinių (gautos)	Perdavimo-priėmimo aktas
	Pateikus mokėjimo paraišką (simboliniam mokesčiui sumokėti), registruojamos gautinos finansavimo sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	41XXXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	Mokėjimo paraiška
Kai už įsigyjamą ilgalaikį materialųjį turtą valstybės išdas sumoka tiesiogiai:				
	Gavus informaciją apie atliktą mokėjimą, mažinama mokėtina suma ir registruojamos gautos finansavimo sumos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Valstybės išdo mokėjimo pavedimo turinys
		41XXXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
Kai už įsigyjamą ilgalaikį materialųjį turtą VSS sumoka pati:				
	Registruojamos gautos finansavimo sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Banko išrašas
		41XXXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Registruojamas apmokėjimas už ilgalaikį materialųjį turtą	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	Banko išrašas
2.8.	Registruojamas finansinės nuomos (lizingo) įsigytas ilgalaikis materialusis turtas	12XXXXX Ilgalaikis materialusis turtas 524XXX4 Ilgalaikių finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimų amortizacija	524XXXX Ilgalaikiai finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai (visų mokėjimų suma)	Perdavimo-priėmimo aktas
2.9.	Pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio ilgalaikio materialiojo turto paprastojo remonto sąnaudos	8708XXX Paprastojo remonto ir eksploatavimo sąnaudos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	Atliktų darbų aktas, sąskaita faktūra (kai nėra akto)
	Pripažįstamos finansavimo pajamos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	702XXXX Panaudotų finansavimo sumų kitoms išlaidoms pajamos	
	Pateikus mokėjimo paraišką remonto išlaidoms apmokėti, registruojamos gautinos finansavimo sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	22821XX Sukauptos finansavimo pajamos	Mokėjimo paraiška
		42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	
	Kai už remonto darbus valstybės išdas sumoka tiesiogiai:			Valstybės išdo mokėjimo pavedimo turinys
	Gavus informaciją apie atliktą mokėjimą rangovui, mažinama mokėtina suma ir registruojamos gautos finansavimo sumos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Kai už remonto darbus VSS sumoka patS:			Banko išrašas
Registruojamos įplaukos ir gautos finansavimo sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos		
	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)		

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Registruojamas apmokėjimas rangovui	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	Banko išrašas
2.10.	Kaupiamos remonto ar statybų laikotarpiu patirtos darbų išlaidos	121011X Nebaigta statyba arba 121012X Esminio pagerinimo darbai	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos arba 12102XX Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turą	Sąskaita faktūra, atliktų darbų aktas
	Baigus remonto ar statybų darbus, didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	121011X Nebaigta statyba arba 121012X Esminio pagerinimo darbai	
	Pateikus mokėjimo paraišką ilgalaikio materialiojo turto remonto darbams apmokėti, registruojamos gautinos finansavimo sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	Mokėjimo paraiška
	Kai valstybės išdas sumoka tiesiogiai:			Valstybės išdo mokėjimo pavedimo turinys
	Gavus informaciją apie atliktą mokėjimą rangovui, mažinama mokėtina suma ir registruojamos gautos finansavimo sumos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	
			41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)
	Kai VSS sumoka pats:			Banko išrašas
Registruojamos įplaukos ir gautos finansavimo sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos		
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Registruojamas apmokėjimas rangovui	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	Banko išrašas
2.11.	Registruojamos remonto darbų sąnaudos (nuomininko ar panaudos gavėjo	8708XXX Paprastojo remonto ir eksploataavimo	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos tiekėjams	Sąskaita faktūra

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	apskaitoje), kai žinoma, kad visą sumą arba jos dalį kompensuos turto nuomotojas ar panaudos davėjas	sąnaudos		
	Registruojama gautina suma iš panaudos davėjo ar nuomotojo už ilgalaikio materialiojo turto remontą	229XXXX Kitos gautinos sumos	8708XXX Paprastojo remonto ir eksploataavimo sąnaudos	Dokumentas apie kapitalinio remontą ir jo vertę
	Registruojamas remonto išlaidų kompensavimas	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	229XXXX Kitos gautinos sumos	Banko išrašas
2.12.	Kaupiamos esminio pagerinimo darbų išlaidos (nuomininko ar panaudos gavėjo apskaitoje)	121012X Esminio pagerinimo darbai	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	Sąskaita faktūra, atliktų darbų aktas
	Pateikus mokėjimo paraišką ilgalaikio materialiojo turto remonto darbams apmokėti, registruojamos gautinos finansavimo sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	Mokėjimo paraiška
	Kai valstybės išdas sumoka tiesiogiai:			
	Gavus informaciją apie atliktą mokėjimą rangovui, mažinama mokėtina suma ir registruojamos gautos finansavimo sumos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Valstybės išdo mokėjimo pavedimo turinys

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Registruojamos gautos finansavimo sumos	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Kai valstybės išdas sumoka tiesiogiai:			
	Gavus informaciją apie atliktą mokėjimą rangovui, mažinama mokėtina suma ir registruojamos gautos finansavimo sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Banko išrašas
	Apmokama rangovui	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
		691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	
	Registruojamas esminio pagerinimo darbų (nebaigtos statybos) perdavimas turto nuomotojui ar panaudos davėjui			
	Nuomininko (panaudos davėjo) apskaitoje registruojamas esminio pagerinimo (nebaigtos statybos) darbų perdavimas turto nuomotojui (panaudos davėjui), kai darbai buvo atlikti ir apmokėti iš gautų finansavimo sumų	42XXXXX3 Finansavimo sumos (perduotos)	121011X Nebaigta statyba arba 121012X Esminio pagerinimo darbai	Perdavimo aktas ar kitas dokumentas
	Nuomininko (panaudos davėjo) apskaitoje registruojamas esminio pagerinimo (nebaigtos statybos) darbų perdavimas turto nuomotojui (panaudos	833XXXX Finansavimo sąnaudos	121011X Nebaigta statyba arba 121012X Esminio pagerinimo darbai	Perdavimo aktas ar kitas dokumentas

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	davėjui), kai darbai buvo atlikti ir apmokėti iš viešojo sektoriaus subjekto pajamų lėšų arba perduoti ne viešojo sektoriaus subjektui			
2.13.	Nuomotojo ar panaudos davėjo apskaitoje registruojami gauti esminio pagerinimo darbai (nebaigta statyba) už kuriuos apmokėjo nuomininkas (panaudos gavėjas)	121011X Nebaigta statyba arba 121012X Esminio pagerinimo darbai	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	Perdavimo aktas ar kitas dokumentas
2.14.	Nuomotojo ar panaudos davėjo apskaitoje registruojamas kito ilgalaikio turto vienetas, kai atlikti turto esminio pagerinimo darbai skirti pritaikyti turtą nuomininko (panaudos gavėjo) poreikiams	172XXX1 Kito ilgalaikio turto įsigijimo savikaina	121012X Esminio pagerinimo darbai	Buhalterinė pažyma
2.15.	Registruojamas ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas	8703XXX Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo žiniaraštis
	Pajamomis pripažįstama nusidėvėjimui proporcinga finansavimo sumų, gautų tam ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti dalis (jei turtas įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
2.16.	Registruojamas ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas	8709XXX Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos	12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas	Nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažyma
	Pripažįstamos finansavimo pajamos (jei ilgalaikis materialusis turtas įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
2.17.	Registruojamos ilgalaikio materialiojo turto, kuriam buvo pripažintas nuvertėjimas, nusidėvėjimo sąnaudos	8703XXX Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo žiniaraštis
	Kartu pajamomis pripažįstama nusidėvėjimui proporcinga finansavimo sumų, gautų tam ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti dalis (jei turtas įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Registruojamas nuvertėjimo nusidėvėjimas, mažinant užregistruotas nusidėvėjimo sąnaudas	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas	8703XXX Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	
	Mažinamos pripažintos finansavimo pajamos	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	
2.18.	Mažinamas ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas	12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas	8709XXX Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos	Nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo panaikinimo pažyma
	Mažinamos pripažintos finansavimo pajamos	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
2.19.	Registruojamas ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės pokytis	1201XX3 Žemės vertės padidėjimas arba sumažėjimas arba 1204XX2 Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertės padidėjimas arba	321XXXX Tikrosios vertės rezervas	Pažyma dėl turto vertės pokyčio

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
		sumažėjimas arba 1207XX2 Kilnojamųjų kultūros vertybių vertės padidėjimas arba sumažėjimas		
2.20.	Registruojamas ilgalaikio materialiojo turto nurašymas, kai turtas prarandamas	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas 12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas 2293XXX Išieškotinos sumos už padarytą žalą	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	Nurašymo aktas; vadovo sprendimas dėl sumos išieškojimo
	Išieškojus žalą iš kalto asmens registruojama	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	2293XXX Išieškotinos sumos už padarytą žalą	
2.21.	Nurašoma išieškotina suma, jei kaltas asmuo nenustatytas	8709XXX Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos 42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	2293XXX Išieškotinos sumos už padarytą žalą 701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	Nurašymo aktas
2.22.	Registruojamas ilgalaikio materialiojo turto perteklius	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	426XXX1 Finansavimo sumos iš kitų šaltinių (gautos)	Inventorizacijos aprašas

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
2.23.	Registruojama ilgalaikio materialiojo turto perdavimo kitam viešojo sektoriaus subjektui ūkinė operacija	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas 12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas 42XXXX3 Finansavimo sumos (perduotos)	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	Perdavimo-priėmimo aktas
2.24.	Registruojamas nemokamas ilgalaikio materialiojo turto perdavimas ne viešojo sektoriaus subjektui, kai turtas įsigytas iš finansavimo sumų	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas 12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas 833XXXX Finansavimo sąnaudos	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	Perdavimo-priėmimo aktas
	Registruojamos finansavimo pajamos	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
2.25.	Registruojamas nemokamas ilgalaikio materialiojo turto perdavimas kitam subjektui, kai turtas įsigytas iš pajamų už teikiamas paslaugas	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas 12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	Perdavimo-priėmimo aktas

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
		nuvertėjimas 833XXXX Finansavimo sąnaudos		
2.26.	Priėmus sprendimą parduoti ilgalaikį materialųjį turtą, prieš perkeliant į parduoti skirtą ilgalaikio turto sąskaitą, registruojamas ataskaitinio mėnesio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas (jeigu ilgalaikis materialusis turtas naudojamas)	8703XXX Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo žiniaraštis
	Pajamomis pripažįstama nusidėvėjimui proporcinga finansavimo sumų, gautų tam ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti dalis	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Registruojamas ilgalaikio materialiojo turto perkėlimas į ilgalaikio materialiojo turto, skirtą parduoti, sąskaitą	12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nuvertėjimas 12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas 2071XX1 Ilgalaikio materialiojo turto, skirtą parduoti, įsigijimo savikaina	2071XX3 Ilgalaikio materialiojo turto, skirtą parduoti, nuvertėjimas 2071XX4 Ilgalaikio materialaus turto, skirtą parduoti nusidėvėjimas 12XXXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Nurašomas parduotas ilgalaikis materialusis turtas, registruojama gautina suma ir ilgalaikio materialiojo turto pardavimo pelnas	2071XXX4 Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, nusidėvėjimas 2071XX3 Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, nuvertėjimas 2263XXX Gautinos sumos už parduotą turtą	2071XX1 Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, įsigijimo savikaina 7413XXX Apskaičiuotas pelnas iš ilgalaikio turto pardavimo	Sutartis. Pardavimo sąskaita faktūra
	Pajamomis pripažįstama finansavimo sumų dalis, proporcinga ilgalaikio materialiojo turto likutinei vertei (jei ilgalaikis materialusis turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Kartu registruojama sukaupta pervestina į biudžetą suma	7423XXX Pervestinos sumos už parduotą turtą	69511XX Sukauptos mokėtinos sumos	
	Gavus apmokėjimą	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	2263XXX Gautinos sumos už parduotą turtą	Banko išrašas
	Registruojama pervestina suma į biudžetą	69511XX Sukauptos mokėtinos sumos	68XXXXXX Pervestinos sumos	
	Registruojamas pinigų pervedimas į biudžetą	68XXXXXX Pervestinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	
2.27.	Priėmus sprendimą parduoti ilgalaikį materialųjį turtą, prieš perkeliant į parduoti skirtą ilgalaikio turto sąskaitą, registruojamas ataskaitinio mėnesio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas (jeigu ilgalaikis	8703XXX Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo žiniaraštis

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	materialusis turtas naudojamas veikloje)			
	Pajamomis pripažįstama nusidėvėjimui proporcinga finansavimo sumų, gautų tam ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti dalis	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Registruojamas ilgalaikio materialiojo turto perkėlimas į ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, sąskaitą	12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nuvertėjimas 12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas 2071XX1 Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, įsigijimo savikaina	2071XX3 Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, nuvertėjimas 2071XX4 Ilgalaikio materialaus turto, skirto parduoti, nusidėvėjimas 12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina	
	Nurašomas ilgalaikis materialusis turtas, skirtas parduoti, registruojama gautina suma ir ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, pardavimo nuostolis	207XXX4 Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, nusidėvėjimas 2071XX3 Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, nuvertėjimas 2263XXX Gautinos sumos už parduotą turtą 88XXXXXX Kitos veiklos sąnaudos (nuostoliai iš ilgalaikio turto perleidimo)	2071XX1 Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, įsigijimo savikaina	Pardavimo sąskaita faktūra

Operacijos Nr.	Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Pajamomis pripažįstama finansavimo sumų dalis, proporcinga ilgalaikio materialiojo turto likutinei vertei (jei ilgalaikis materialusis turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Kartu registruojama sukaupta pervestina suma į biudžetą	7423XXX Pervestinos sumos už parduotą turtą	69511XX Sukauptos mokėtinos sumos	
	Gavus apmokėjimą registruojami gauti pinigai ir mažinamos gautinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	2263XXX Gautinos sumos už parduotą turtą	Banko išrašas
	Registruojama pervestina suma į biudžetą	69511XX Sukauptos mokėtinos sumos	68XXXXX Pervestinos sumos	
	Registruojamas pinigų pervedimas į biudžetą	68XXXXX Pervestinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	
2.28.	Registruojamos tikrosios vertės pokyčių rezervo nurašymas, pardavus ar nurašius ilgalaikį materialųjį turtą,	321XXXX Tikrosios vertės rezervas	31XXXXX Sukauptas perviršis ar deficitas	Pažyma ar kitas dokumentas

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
2 priedas

**VALSTYBĖS TURTO, PERDUODAMO VALDYTI, NAUDOTI IR DISPONUOTI JUO
PATIKĖJIMO TEISE, PERDAVIMO–PRIĖMIMO AKTAS**

_____ Nr. _____
(data)

(sudarymo vieta)

(perduodančios turtą institucijos, įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, buveinė, kodas)
atstovaujama (-as) įgalioto _____
(pagal įstatymą, institucijos įstatus (nuostatus), įgaliojimą – atstovo pareigos,

vardas ir pavardė, įgaliojimo data ir numeris)

perduoda, o _____
(priimančios turtą institucijos, įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, buveinė, kodas)

atstovaujama (-as) įgalioto _____
(pagal įstatymą, institucijos įstatus (nuostatus), įgaliojimą – atstovo pareigos,

vardas ir pavardė, įgaliojimo data ir numeris)

priima, vadovaudamosi (-iesi) _____
(dokumento perduoti turtą pavadinimas, data, numeris)

šį valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą: _____

(perduodamo turto pavadinimas ir apibūdinimas (nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto – inventoriaus numeris, įsigijimo ir likutinė vertė, trumpalaikio materialiojo turto – įsigijimo vertė, nekilnojamojo turto, ar kito nekilnojamojo daikto – adresas, unikalus numeris, bendras statinio plotas, statinio pažymėjimas plane, patalpų plotas. Jeigu perduodami keli objektai, nurodoma, kad turtas perduodamas pagal pridedamą sąrašą. Sąraše turi būti nurodyti atitinkamai turto grupei numatyti reikalavimai). Šiame akte taip pat turi būti nurodyta nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto sukaupta nusidėvėjimo ir nuvertėjimo suma, arba tikrosios vertės rezervo suma, nurodytas finansavimo šaltinis (-iai), iš kokių lėšų turtas įsigytas.

Perduodamo turto būklė perdavimo metu _____.

Perduodamas turtas yra perduotas pagal nuomos (panaudos) sutartį _____.

(sutarties sudarymo data, numeris, galiojimo terminas)

PRIDEDAMA (jeigu dokumentai pridedami):

1. _____, ____ lapas (-ai).
(perduodamo turto sąrašas)

2. _____, ____ lapas (-ai).
(dokumentas, suteikiantis teisę perduoti (priimti) turtą)

3. _____, ____ lapas (-ai).
(nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos arba jų kopijos)

4. _____, _____ lapas (-ai).
(teisinės registracijos dokumentai)
5. _____, _____ lapas (-ai).
(nuomos (panaudos) sutartis)
6. _____, _____ lapas (-ai).
(valstybės nuosavybės teisę į akcijas patvirtinantys dokumentai)
7. _____, _____ lapas (-ai).
(kiti dokumentai)

Šis aktas surašytas dviem egzemplioriais, po vieną turto perdavėjui ir turto perėmėjui.

Perdavė

(įgalioto perduoti turtą asmens pareigų pavadinimas) (Parašas) (Vardas ir pavardė)

Priėmė

(įgalioto priimti turtą asmens pareigų pavadinimas) (Parašas) (Vardas ir pavardė)

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
3 priedas

(Ilgalaikio turto perdavimo naudoti veikloje akto forma)

(Istaigos pavadinimas)

TVIRTINU:

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

ILGALAIKIO TURTO PERDAVIMO NAUDOTI VEIKLOJE AKTAS

Nr. _____

(data)

(sudarymo vieta)

Šiuo aktu patvirtinamas perduodamo naudoti veikloje ilgalaikio turto sąrašas:

Eil. Nr.	Inventoriaus Nr.	Pavadinimas	Techninė charakteristika	Kiekis	Kaina	[sigijimo	Perdavimo naudoti veikloje	Numatoma galutinė turto	<i>Departamentas</i> <i>/ skyrius / kitas</i> <i>naudotojas</i>	<i>Turto</i> <i>grupė</i>	<i>Turto</i> <i>pogrūpis</i>
-------------	---------------------	-------------	-----------------------------	--------	-------	-----------	----------------------------------	-------------------------------	---	------------------------------	---------------------------------

						data	data	naudojimo data			

Perdavė: _____

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Priėmė: _____

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Apskaitoje užregistravo: _____

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

Eil. Nr	Inventoriaus Nr.	Pavadinimas	Nusidėvėjimo metodas	Naudingo tarnavimo laikas (metais)	Numatoma turto likvidacinė vertė, Eur

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
4 priedas

(Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo žiniaraščio forma)

(Istaigos pavadinimas)

**ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO NUSIDĖVĖJIMO SKAIČIAVIMO
ŽINIARAŠTIS**

Nr. _____

(data)

Laikotarpis: _____

Eil. Nr.	Inventoriaus Nr.	Pavadinimas	Įsigijimo data	Įsigijimo savikaina, Eur	Mėnesio nusidėvėjimo suma, Eur	Sukaupto nusidėvėjimo suma, Eur	Likutinė vertė, Eur
Iš viso:							

Apskaitoje užregistravo: _____
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė) (data)

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
5 priedas

(Nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažymos forma)

(Įstaigos pavadinimas)

TVIRTINU:

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

NUOSTOLIO DĖL ILGALAIKIO TURTO NUVERTĖJIMO PAŽYMA

Nr. _____

(data)

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Inventoriaus Nr.	Pavadinimas	Įsigijimo data	Balansinė vertė, Eur	Atsiperkamo ji vertė, Eur	Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo, Eur	Nuvertėjimo požymis

Komisijos pirmininkas _____

(parašas)

(vardas, pavardė)

Nariai:

(parašas)

(vardas, pavardė)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Apskaitoje užregistravo: _____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

(data)

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
6 priedas

(Nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo panaikinimo pažymos forma)

(Įstaigos pavadinimas)

TVIRTINU:

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

NUOSTOLIO DĖL ILGALAIKIO TURTO NUVERTĖJIMO PANAIKINIMO

PAŽYMA

Nr. _____

(data)

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Inventoriaus Nr.	Pavadinimas	Įsigijimo data	Likutinė vertė, Eur	Atsiperkamoji vertė, Eur	Panaikinti nuostoliai dėl turto nuvertėjimo, Eur	Nuvertėjimo panaikinimo priežastis

Komisijos pirmininkas

(parašas)

(vardas, pavardė)

Nariai:

(parašas)

(vardas, pavardė)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Apskaitoje užregistravo: _____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė) (data)

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
7 priedas

(Ilgalaikio materialiojo turto vertės pokyčio pažymos forma)

(Istaigos pavadinimas)

TVIRTINU:

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO VERTĖS POKYČIO PAŽYMA

_____ Nr. _____

(data)

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Inventoriaus Nr.	Ilgalaikio materialiojo turto pavadinimas	Išigijimo data	Išigijimo savikaina, Eur	Tikrosios vertės pokytis, Eur	Tikroji vertė, Eur	Vertės pokyčio priežastis
Iš viso:							

Komisijos pirmininkas _____

(parašas)

(vardas, pavardė)

Nariai:

(parašas)

(vardas, pavardė)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Apskaitoje užregistravo: _____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė) (data)

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
8 priedas

(Ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo akto forma)

(Istaigos pavadinimas)

TVIRTINU:

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

ILGALAIKIO TURTO NAUDOJIMO VEIKLOJE NUTRAUKIMO AKTAS

Nr. _____

(data)

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Inventoriaus Nr.	Ilgalaikio turto pavadinimas	Nutraukti turto naudojimą veikloje (data)	Turto buvimo vieta	Naudojimo nutraukimo priežastys

Komisijos pirmininkas

(parašas)

(vardas, pavardė)

Nariai:

(parašas)

(vardas, pavardė)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Materialiai atsakingas asmuo

(perdavė): _____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

Materialiai atsakingas asmuo

(perėmė): _____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

Apskaitoje užregistravo: _____
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė) (data)

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
9 priedas

(Turto valdytojo pavadinimas)

**PRIPAŽINTO NEREIKALINGU ARBA NETINKAMU (NEGALIMU)
NAUDOTI NEMATERIALIOJO IR ILGALAIKIO MATERIALIOJO
TURTO NURAŠYMO IR LIKVIDAVIMO AKTAS**

20__ m. ____ d. Nr.

(sudarymo vieta)

TVIRTINU:

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Komisija, sudaryta _____

— (dokumento, kuriuo sudaryta komisija, pavadinimas, data ir Nr.)

iš _____
(vardas, pavardė, pareigų pavadinimas, darbovietė)

nurašė:

1. Turto pavadinimas, įsigijimo savikaina, nusidėvėjimo (amortizacijos) suma ir trumpas apibūdinimas _____

2. Materialiai atsakingas asmuo _____

3. Buvimo vieta _____

4. Pagaminimo (pastatymo) metai _____

5. Įsigijimo metai, mėnuo _____

6. Inventoriaus Nr. _____

7. Turtas pripažintas nereikalingu, netinkamu (negalimu) naudoti (kas reikalinga, pabraukti) _____

(dokumento, kurio pagrindu turtas pripažintas nereikalingu, netinkamu (negalimu) naudoti _____

pavadinimas, data ir Nr.)

8. Techninė būklė ir nurašymo priežastys _____

Liekamosios medžiagos

Eil. Nr.	Buhalterinės sąskaitos Nr.	Pavadinimas	Skaičius (vnt.)	Kaina Eur	Suma Eur	Pastabos
Iš viso			x	x		

Komisijos pirmininkas _____

(parašas)

(vardas, pavardė)

Nariai:

(parašas)_____
(vardas, pavardė)_____
(parašas)_____
(vardas, pavardė)_____
(parašas)_____
(vardas, pavardė)_____
(parašas)_____
(vardas, pavardė)

Turta likvidavo _____

(dokumento pavadinimas, data, Nr.)

Paskirta(-as) _____

(pareigos, parašas, vardas, pavardė)

PRIDEDAMA. _____

(dokumento pavadinimas, data, Nr., lapų skaičius)

Akto duomenis į apskaitą įtraukė _____

(pareigos, parašas, vardas, pavardė, data)

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
10 priedas

(Turto valdytojo pavadinimas)

**NEREIKALINGŲ ARBA NETINKAMŲ (NEGALIMŲ) NAUDOTI
NEKILNOJAMOJO TURTO AR KITŲ NEKILNOJAMŲJŲ DAIKTŲ APŽIŪROS
PAŽYMA**

20_____m. _____d. Nr.

(sudarymo vieta)

Komisija, sudaryta _____
(dokumento, kuriuo sudaryta komisija, pavadinimas, data ir Nr.)

iš _____
(vardas, pavardė, pareigų pavadinimas, darbovietė)

apžiūrėjo:

1. Turto pavadinimas _____

2. Identifikavimo duomenys _____

_____ (adresas, indeksas, plotas (kv. metrais) ir kiti)

3. Kadastrinių matavimų bylos numeris _____

_____ 4. Teisinės registracijos numeris, data, registro įstaigos pavadinimas

5. Žemės sklypas (plotas (arais) _____

_____ 6. Kiti duomenys apie turta _____

_____ 7. Turto būklė _____

Komisijos siūlymai _____

Komisijos pirmininkas _____

(parašas)

_____ (vardas, pavardė)

Nariai:

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)